

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Süleyman SOYLU tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunda, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 98'inci maddesi ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri uyarınca gereğinin yapılmasını arz ederim. 23/05/2016

Ünvan: ÜNAN DEMİRTAŞ
Zonguldak Milletvekili

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın 25.05.2016 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren, 2015/1 numaralı "Mesleki Yeterlilik Kurumu Mesleki Yeterlilik Belgesi Zorunluluğu Getirilen Mesleklere İlişkin Tebliği"nin ekinde yer alan 40 adet meslekte "mesleki yeterlilik belgesi" alınması, zorunlu hale getirilmiştir. 25 Mayıs 2016 tarihinden itibaren de, bu 40 meslekte "mesleki yeterlilik belgesi" olmayan işçileri çalıştıran işverenlere, işçi başına 500 TL idari para cezası uygulanacağı belirtilmiştir.

Tebliğde yer alan 40 meslek, yoğunlukla inşaat işkolunda yapılan işler arasında yer almaktadır. Yani bu düzenleme ile; inşaat işkolunda çalışan işçilerin eğitime tabi tutularak, mesleki yeterlilik belgesi alması zorunlu hale getirilmiştir. İş cinayetlerinin rutin bir hal aldığı inşaat işkolunda, bu eğitimlerin zorunlu hale getirilmesi yerinde bir düzenlemedir.

Ancak, maalesef bu düzenleme gerçek amacına ulaşamamıştır. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın 2016 yılı Ocak ayı istatistiklerine göre, inşaat işkolunda kayıtlı 1.604.501 işçi çalışmaktadır. Türkiye'deki teftiş ve denetim sisteminin yetersizliğinden kaynaklı olarak, kayıt dışılığın da çok fazla olduğu dikkate alınacak olursa, bu işkolunda milyonlarca işçinin çalıştığı açıkça ortadadır.

İnşaatlarda ve yol yapımında çalışan milyonlarca işçi olmasına rağmen, Mesleki Yeterlilik Kurumu'nun kurulduğu 2006 yılından bugüne kadar tüm işkollarında, sadece 35 bin işçi mesleki yeterlilik belgesi almıştır. İnşaat işkolunda ise, kaç işçinin mesleki yeterlilik belgesi aldığına ilişkin bir veri bulunmamaktadır. Yani, Mesleki Yeterlilik Kurumu, yetersiz kalmıştır.

Buna bağlı olarak da inşaat işkolunda iş kazaları ve iş cinayetleri rekorları kılınmıştır. İnşaat işkolunda SGK'nın istatistiklerine göre; 2012 yılında 9209 iş kazası, 568 sürekli iş göremezlik, 256 iş cinayeti, 2013 yılında 26967 iş kazası, 463 sürekli iş göremezlik, 521 iş cinayeti, 2014 yılında 29699 iş kazası, 404 sürekli iş göremezlik, 501 iş cinayeti olmuştur. 2015 yılında ise İSG Meclisi'nin verilerine göre, 426 işçi iş cinayetine kurban gitmiştir. İş kazalarının %98'inin önlenemediği 2016 dünyasında rakamlar korkunçtur. İnşaat işkolunda çalışan işçiler, yaşamlarını diken üstünde sürdürmektedirler.

Yaşanan iş kazalarına ve iş cinayetlerine rağmen, işçinin yaşamını ve vücut bütünlüğünü korumakla yükümlü olan siyasi iktidar sorumluluktan kaçmakta, işçi cinayetlerini "fitrat"a bağlamaktadır.

Bu durum karşısında, inşaat işkolunda işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerinin alınması, bu önlemlerin sürdürülebilir olması, işçilere eğitim verilmesi ve iş güvenliği

kültürünün yaygınlaşması, diğer işkollarından daha fazla önem arz etmektedir. Bu bakımdan Mesleki Yeterlilik Kurumu, çok önemli bir kurum konumundadır. Ancak öte yandan, 25 Mayıs 2016 tarihinden itibaren mesleki yeterlilik belgesi olmayan işçileri çalıştıran işverenlere kesilecek olan idari para cezaları, bu işçilerin kayıt dışılığa terk edilmesi tehlikesini beraberinde getirecektir. Bu sebeple kaç yapılırken, göz çıkarılmamalıdır.

Son günlerde kamuoyunda, 25 Mayıs 2016 tarihinde dolacak olan sürenin, 2016 yılı sonuna kadar uzatılacağına ilişkin haberler de yer almaktadır. Ancak, Mesleki Yeterlilik Kurumu'nun kurulduğu 2006 yılından bu güne kadar; 12 milyon 800 bin kayıtlı çalışanın olduğu ülkemizde, tebliğ gereği belirlenen 40 meslekte sadece 35 bin mesleki yeterlilik belgesi verilmiştir. İdari para cezalarının uygulanmaya başlayacağı süre, bu şekilde uzatılsa bile; 10 yıl boyunca 35 bin mesleki yeterlilik belgesi verildiğine göre, inşaat işkolunda kayıtlı çalışan 1.604.501 işçinin bu belgeyi alması yıllarca sürecektir.

Ayrıca kamuoyunda yer alan bazı haberlere göre; daha önce geçici mesleki yeterlilik belgesi almış olan işçilerin tekrar başvuruda bulunarak, mesleki yeterlilik belgesi sınavına tabi tutulacakları ifade edilmektedir. Bu durum, zaten mesleki yeterlilik belgesi alan işçilerin haksızlığa uğramasına neden olacaktır.

Son olarak, yine kamuoyunda yer alan haberlere göre; mesleki yeterlilik belgesi alınması için, eski sistemde teorik bilgiler ile birlikte pratik bilgilerin de verildiği; ancak, mevcut sistemde uygulamalı eğitim yapılmadığı, işçilerin ÖSYM sınavları gibi test sınavlarına tabi tutulacakları belirtilmektedir. Oysa, inşaat ve yol yapımı gibi tehlikeli işlerin yapıldığı bir işkolunda, mesleki yeterliliğin sadece teorik bilgiyle sağlanması oldukça zordur. Bu işlerde, teorik bilgi haricinde yoğunlaştırılmış bir pratik eğitim şarttır.

Bu bilgiler doğrultusunda;

1. Mesleki Yeterlilik Kurumu'nun kurulduğu 2006 yılından soru önergemizin tarafınıza ulaştığı tarihe kadar, mesleki yeterlilik belgesi vermeye yetkili olan kuruluşlara kaç işçi başvurmuş, kaç işçi mesleki yeterlilik belgesi almaya hak kazanmıştır?
2. Mesleki Yeterlilik Kurumu'nun kurulduğu 2006 yılından soru önergemizin tarafınıza ulaştığı tarihe kadar, inşaat işkolunda çalışan kaç işçi mesleki yeterlilik belgesi almıştır? Bunun haricinde, ayrı ayrı hangi işkolunda kaç işçiye mesleki yeterlilik belgesi verilmiştir?
3. Mesleki Yeterlilik Kurumu'nun kurulduğu 2006 yılından soru önergemizin tarafınıza ulaştığı tarihe kadar, mesleki yeterlilik belgesi vermeye yetkilendirilmiş kuruluş sayısı kaçtır? Hangi ilde kaç adet kuruluş bulunmaktadır? 1 Milyon 600 bin kişinin çalıştığı inşaat iş kolunda bu sayı yeterli midir? Eğer yeterli değilse bunun sebebi nedir?
4. 3308 sayılı Kanuna göre ustalık belgesi almış ve Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı mesleki ve teknik eğitim okullarından ve üniversitelerin ilgili bölümlerinden mezun olmaları nedeniyle, mesleki yeterlilik belgesi şartı aranmayan işçi sayısı kaçtır?

5. Mesleki yeterlilik belgesi almayan işçi çalıştıran işverenlere idari para cezalarının uygulanmaya başlayacağı 25.05.2016 tarihinin, 2016 yılı sonuna kadar uzatılacağı hakkındaki haberler gerçeği yansıtmakta mıdır?
6. İdari para cezalarının uygulanmaya başlayacağı tarihin, 2016 yılı sonuna kadar uzatılması halinde, mesleki yeterlilik belgesi olmayan yaklaşık 1 milyon 600 bin işçinin tamamının bu belgeyi alması sağlanacak mıdır? Bunu sağlamak için Bakanlığınızın uygulayacağı proje bulunmakta mıdır? 1milyon 600 bin inşaat işçisine bu sürede mesleki yeterlilik belgesi verilemez ise inşaat işverenlerine ceza kesilmesi ne kadar doğrudur? Burada bakanlığınızın ihmalinin faturasını inşaat işverenleri mi ödemek zorundadır?
7. İnşaat işkolunda kayıtlı çalışan yaklaşık 1 milyon 600 bin işçinin tamamının mesleki yeterlilik belgesi alması için, ne kadar süre öngörülmektedir? Bu süre zarfında yaşanacak iş cinayetlerine, artması muhtemel olan kayıt dışılığa, mevcut çalışanların işsiz kalmalarına karşı önlem alınmakta mıdır?
8. Bu süre içinde meydana gelecek iş kazalarından ve iş cinayetlerinden bakanlığınızın da sorumluluğu olmayacak mıdır?
9. Başta inşaat işkolu olmak üzere, mesleki yeterlilik belgesi alma zorunluluğunu yerine getirmeyen işçilerin yaşayacakları mağduriyetlerin önlenmesi için alternatif planlar yapılmakta mıdır? Yoksa bu işçiler, kayıt dışılığa veya işsizliğe mi terk edilecektir? Burada bakanlığınızın ihmalinin faturasını inşaat işçileri mi ödemek zorundadır?
10. Daha önce geçici mesleki yeterlilik belgesi verilmiş olan işçilerin bu belgeleri niçin asıl belgeye dönüştürülmemektedir?
11. Mesleki yeterlilik belgesi sisteminde, teorik bilgilerin dışında pratik bir eğitimin verilmediği hakkındaki iddialar gerçeği yansıtmakta mıdır? Eğer pratik eğitim verilmiyorsa, bunun gerekçesi nedir?